

commissionair in effecten (ten tijde van de bevrijding BS-commandant te Amsterdam), had nadien tegen ieder die zich tot hem wendde, gezegd dat Lippmann-Rosenthal-Sarphatistraat beschouwd moest worden als een normaal lid. Bij dat alles had het Duitse dreigement een rol gespeeld dat de effecten uit Joods bezit, konden zij niet op de Amsterdamse Effectenbeurs verkocht worden, te gelde gemaakt zouden worden op de Berlijnse.

Aanvankelijk had Lippmann-Rosenthal de bedoelde effecten verkocht in opdracht van de Joodse eigenaren maar later, toen gebleken was dat de effecten grif kopers vonden, was Lippmann-Rosenthal buiten de eigenaren om gaan handelen. Steeds meer stukken waren ten verkoop aangeboden, soms door beursbedienden van Lippmann-Rosenthal, soms door diverse commissionairs in effecten, hetgeen althans op één dag, 6 maart '42, tot een wilde aandrang van kopers had geleid (een 'smijtdag') gelijk de effectenbeurs er zelden een had aanschouwd. Later hadden twee commissionairs-firma's de verkoop van door Lippmann-Rosenthal aangeboden effecten geweigerd maar vier waren er mee doorgedaan, van welke die welke eigendom was van de tot Nederlander genaturaliseerde Duitser Otto Rebholz, de belangrijkste was geweest – zijn firma alleen al had in totaal voor f 34 mln aan 'besmette' effecten verkocht, waarbij hij in een later stadium aan de door hem ingeschakelde commissionairs een extra-premie had gegeven. Intussen was die f 34 mln minder dan een kwart geweest van wat in totaal in Amsterdam was verkocht. Die verkochte effecten waren aan het einde van de oorlog terechtgekomen bij ongeveer honderdduizend kopers – wel te verstaan: dat waren lang niet altijd diegenen die het betrokken effect in eerste instantie door een bank of door een commissionair hadden laten kopen en het hadden behouden (de z.g. 'korte ketting'), want talrijke effecten waren meerdere malen van eigenaar gewisseld en in die gevallen (de z.g. 'lange ketting') hadden vaak de tweede, de derde en de volgende kopers er geen enkel vermoeden van gehad dat het betrokken effect uit Joods bezit afkomstig was. Daar waren uitzonderingen op: op sommige effecten stond vermeld wie bij de uitgifte of bij latere aankoop de koper was geweest en had die eerste of latere koper een Joodse naam gedragen, dan was de zaak duidelijk geweest, maar die 'effecten op naam' waren naar verhouding niet zo talrijk – veruit de meesten waren 'effecten aan toonder' geweest.

Wie moest nu na de bevrijding erkend worden als de rechtmatige eigenaar van de geroofde Joodse effecten? Het grote Londense wetsbesluit inzake het rechtsherstel, E 100, was daar duidelijk over: alle roof moest teruggedraaid worden en als rechtmatige eigenaren van de bedoelde effecten moesten dus de beroofde Joden worden beschouwd, tenzij